

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
58/11. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2011. június 9.

A C-383/09. sz. ügyben hozott ítélet
Bizottság kontra Franciaország

Franciaország 2008-ban nem hozta meg a megfelelő intézkedéseket a mezei hőrcsög védelme érdekében Elzászban

*Az élőhelyirányelv előírja, hogy a tagállamok biztosítsák e faj szigorú védelmét a párzási vagy
pihenőhelyek károsításának vagy elpusztításának tényleges kizárása érdekében*

A Bizottság azért fordult a Bírósághoz, mert úgy ítélte meg, hogy Franciaország – mivel nem dolgozott ki olyan intézkedésprogramot, amely biztosítja a mezei hőrcsög szigorú védelmét - nem tartotta tiszteletben az élőhelyirányelvből¹ eredő valamennyi kötelezettségét, amely irányelv célja a biológiai sokféleség fenntartásának előmozdítása.

A Bizottság azt rója fel Franciaországnak, hogy 2008-ban nem hozta meg a megfelelő intézkedéseket a mezei hőrcsög szigorú védelmének biztosítása érdekében Elzászban (Franciaország), amely az egyetlen olyan régió, ahol e faj előfordul, amelyet a rövid időn belüli teljes kihalás fenyeget a párzási és pihenőhelyeket károsító kedvezőtlen gazdálkodási gyakorlatok és a városfejlesztés miatt.

A mai napon meghozott ítéletében a **Bíróság megállapítja, hogy Elzászban a Franciaország által alkalmazott, a mezei hőrcsög védelmére vonatkozó intézkedések 2008. augusztus 5-én² nem voltak elegendők a faj szigorú védelmének biztosítása érdekében.**

A Bíróság emlékeztet arra, hogy az élőhelyirányelv előírja, hogy a tagállamok tegyenek intézkedéseket a „közösségi jelentőségű” állatfajok – köztük a mezei hőrcsög - szigorú védelmi rendszerének kidolgozása érdekében. Az ilyen rendszernek tehát lehetővé kell tennie az irányelv által említett állatfajok párzási vagy pihenőhelyei károsításának vagy elpusztításának tényleges kizárását.

Az ügy irataiból kitűnik, hogy 2001 és 2007 között a mezei hőrcsög üregeinek száma (egy üreg egy állatot jelent) a „fő területeken” 1160-ról 180 alá csökkent, pedig e faj életképességének legalacsonyabb küszöbértékét egy 600 hektáros összefüggő és kedvező talajú területén megoszló 1500 egyed jelenti.

Ennek fényében a Bíróság megvizsgálja a Franciaország által alkalmazott, a mezei hőrcsög pusztulásában szerepet játszó két tényező – vagyis a gazdálkodási gyakorlatok és a városfejlesztés – befolyásolására irányuló intézkedéseket.

A gazdálkodási gyakorlatokat illetően Franciaország elismeri, hogy a kukoricatermesztés növekedése káros volt a mezei hőrcsögre nézve, és hogy ez a növekedés nem állt meg teljesen Elzászban.

¹ A 2006. november 20-i 2006/105/EK tanácsi irányelvvel (HL L 363., 368. o.) módosított, a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelv (HL L 206., 7. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 102. o.).

² A kötelezettségszegés megtörténtét a Bizottság indokolással ellátott véleményében foglalt határidő lejártakor, vagyis a 2008. augusztus 5-én fennálló helyzet alapján kell megítélni.

Következésképpen e helyzet javítása érdekében három kiemelt cselekvési területet (ZAP)³ hoztak létre, amelyek olyan területek, ahol a földhasználat bármilyen megváltoztatásával – kivéve a mezőgazdasággal összefüggőt – felhagytak, és amelyeken 22%-ban a mezei hörcsögnek kedvező termesztésre – vagyis 2% lucerna- és 20% gabonatermesztésre – vonatkozó célt tűztek ki, idővel területenként körülbelül 1200–1500 példányból álló életképes populáció elérése érdekében. Jóllehet ezek az agrár-környezetvédelmi intézkedések, különösen a lucerna- és téligabona-termesztés előnyben részesítése érdekében a mezőgazdasági termelőknek nyújtott pénzügyi támogatás, alkalmasak a gazdálkodási gyakorlatoknak e fajnak kedvező irányban történő befolyásolására, bizonyos, hogy az e fajnak kedvező, 22%-os termesztésre vonatkozó célkitűzést a három, a mezei hörcsögnek kedvező összes elzárt területnek egyébként csak 2%-át kitevő ZAP-terület közül csak egyben teljesítették.

Ezzel kapcsolatban a francia hatóságok egyébként 2009 szeptemberében javasolták a ZAP-területek körzetének módosítását, különösen az azok közelében található, a hörcsögök élőhelyeül szolgáló övezetek lefedése érdekében. A francia hatóságok továbbá a Bizottságnak jelezték, hogy a „visszafoglalási területen” – amely Franciaország szerint az e fajnak kedvező területek 49%-át fedi le – ki kell terjeszteni és növelni kell a gazdálkodási gyakorlatok módosításának dinamikáját, amely hozzájárul e faj példányszámának kedvező stabilizációjához, különösen területi agrár-környezetvédelmi intézkedések alkalmazása révén, amelyek célja, hogy 2011-ben teljesüljön az e fajnak kedvező, 22%-os termesztés.

Ami a városfejlesztést illeti, a Bíróság először is megállapítja, hogy a ZAP-területek bármilyen – feltételezve, hogy valóban szükséges – új városfejlesztésére vonatkozó tilalom a mezei hörcsögnek kedvező területeknek csak 2%-át érinti.

Másodszor a „visszafoglalási területen” bármely egyhektáros vagy annál nagyobb kiterjedésű városfejlesztési tervnek tudományos vizsgálat útján kell bizonyítania e fajra való ártalmatlanságát, és e bizonyíték hiányában csak miniszteri mentesség birtokában kivitelezhető. Azonban egyrészt a mentesség megadásának feltételei nincsenek pontosan meghatározva, másrészt pedig semmilyen kiegészítő intézkedést nem állapítottak meg arra az esetre, ha a mentességet megadják.

Harmadszor az egy hektárnál kisebb területet érintő városfejlesztési tervek 2008. augusztus 5-ig nem vonatkoztak olyan formalitásra, amely lehetővé tette volna a mezei hörcsög védeltségére gyakorolt hatás hiányának ellenőrzését.

Következésképpen a Bíróság megállapítja, hogy a Franciaország által 2008-ban alkalmazott intézkedések nem voltak elegendőek ahhoz, hogy ténylegesen ki lehessen zárni a mezei hörcsög párási vagy pihenőhelyei károsítását vagy elpusztítását.

A Bíróság viszont elutasítja a Bizottságnak a nitrátszennyezés csökkentésére irányuló, 2008–2010-es évekre vonatkozó cselekvési program állítólagos elégtelenségével kapcsolatos érvét, azzal az indokkal, hogy **a Bizottság nem bizonyította jogilag megkövetelt módon a mezőgazdasági nitráthasználat és a mezei hörcsög párási vagy pihenőhelyeinek károsítása vagy elpusztítása közötti összefüggés fennállását.**

EMLÉKEZTETŐ: Az uniós jogból eredő kötelezettségeit nem teljesítő tagállam ellen irányuló kötelezettségszegési eljárást a Bizottság vagy más tagállam indíthatja meg. Ha a Bíróság megállapítja a kötelezettségszegést, az érintett tagállamnak a lehető leghamarabb teljesítenie kell az ítéletben foglaltakat. Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a tagállam nem teljesítette az ítéletben foglaltakat, újabb, pénzügyi szankciók kiszabására irányuló keresetet indíthat. Mindazonáltal, amennyiben a tagállam nem tett eleget a valamely irányelv átültetésére elfogadott intézkedései Bizottságnak történő bejelentésére vonatkozó kötelezettségének, a Bíróság a Bizottság indítványa alapján már az első ítéletben szankciókat alkalmazhat.

³ Az első akcióterület három ZAP-területből áll, amelyek a Geispolsheim-Blaesheim-Innenheim, a Scot du Piémont des Vosges-Obernai és a Grussenheim-Elsenheim. A második akcióterület visszafoglalási területnek felel meg, amely a hagyományosan a mezei hörcsög által használt kedvező területek 49%-a, a harmadik terület pedig a hagyományos előfordulási területet jelenti, amely a mezei hörcsög által korábban használt kedvező területek 89%-a.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106